

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.40.018/2021/14.

A felperes:

felperes2 (cím8.)

A felperes képviselője:

Dr. Nagy János Árpád ügyvéd (cím9)

Az alperes:

Dr. Alperes1 (cím10)

Az alperes képviselője:

Dr. Garabits Márton ügyvéd cím11)

Beavatkozó az alperes érdekében:

Alperesi beavatkozó1 cím12)

Az alperes érdekében beavatkozó képviselője:

Dr. Hergert Ibolya ügyvéd (cím13)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes (47. sorszámon)

A per tárgya:

kártérítés

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

8.G.40.012/2020/46/II.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 400.000 (négy százezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az illetékes állami adóhatóság felhívására 1.443.000 (egymillió-négy száznegyvenháromezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a Cg.cégjegyzékszám2 cégjegyzékszámú név-t (a továbbiakban: adós) 1998. április 14. napján alapították. A társaságból 2008-ban kiválással jött létre a Cg.cégjegyzékszám3 cégjegyzékszámú cég1
- [2] Az adós és a név1 (a továbbiakban: bank) között készfizető kezességi szerződés jött létre cím14on, 2010. június 17. napján. A készfizető kezességi szerződés 1. pontja szerint a bank és a cég2 2010. június 17. napján GAügyszám szám alatt hitelszerződést kötöttek, amely szerződés alapján a cég2-t a bank felé 58.500.000,- Ft és járulékai erejéig tartozás terheli; a fizetési kötelezettség a hitelszerződésben meghatározott időpontokban, de legkésőbb 2014. december 31. napján esedékes. A bank és cég2, mint adós között 2010. június 17. napján FAügyszám1 szám alatt hitelszerződés jött létre 31.000.000,- Ft és járulékainak erejéig, amely alapján a szerződésben meghatározott időpontokban, de legkésőbb 2010. szeptember 30. napján vált esedékessé a fizetési kötelezettség. A bank és a cég2, valamint az adós 2010. június 17. napján ügyszám9 szám alatt hitelszerződést kötöttek összesen 67.500.000,- Ft és járulékai tekintetében, amely a szerződésben meghatározott időpontokban, de legkésőbb 2016. március 31. napján vált esedékessé.
- A kezes a szerződés 8. pontjában kijelentette, amennyiben a bank a szerződés alapján a kezesektől részben kielégítést kap, a kezes az ebből eredően az adóssal szemben esetlegesen keletkező megtérítési igényét a bank követeléseivel szemben alárendelten kezeli, azaz nem érvényesíti addig, amíg a banknak a szerződésből eredően az adóssal szemben követelése áll fenn. Megállapodtak abban is, hogy a szerződésből eredő kötelezettségek egyéb biztosítékaiból akkor is a kezeset megelőzően kereshet kielégítést a bank, ha azok a törvény erejénél fogva a kezesre részlegesen átszállnak.
- [3] A bíróság a Fpkügyszám2. számú végzésével az adós felszámolását elrendelte, a felszámolás kezdő időpontja 2013. június 6. napja volt, felszámolóként az alperest jelölte ki.
- [4] felperes2 hitelező az adóssal szemben folyamatban lévő felszámolási eljárásban 2013. július 9. napján hitelezői igényt jelentett be 22.122.487,- Ft összegű tőkekövetelésre és járulékaira. Az alperes a követelést 2013. július 29. napján nyilvántartásba vette 22.122.487,- Ft „d” kategóriájú tőke követelésként, 200.000,- Ft „f” kategória regisztrációs díjként, valamint 1.152.221,- Ft „g” kategóriájú kamattartozásként, mindösszesen 23.474.708,- Ft összegben.
- [5] Az alperes először 2014. január 27. napján, 4. alkalommal 2014. július 14. napján szólította fel az cég3-t a 13/0085/29. számla alapján fennálló 1.649.251,- Ft, és további 128.816,- Ft, összesen: 1.778.067,- Ft megfizetésére.
- [6] Az alperes az adós felszámolási eljárásában 2014. augusztus 1-i mérleg fordulónappal elkészítette a közbenső felszámolási jelentést és mérleget, amely tartalmazta többek között azt is, hogy az adós mérlegében 27.452 eFt értékben mutatott ki követelést. A felszámolás alatt 23 millió Ft követelést hajtott be a felszámoló, amelyből az előnyös kielégítést élvező Cstv. 49/D. §-ban biztosított jogára tekintettel 16.509 eFt-ot fizetett ki a Bank hitelezőnek. A közbenső mérleg időpontjában 5,6 millió Ft követelés behajtatlan volt, abból 1,5 millió Ft az cég4-vel szembeni követelés volt, behajthatósága még nem dőlt el.
- [7] A közbenső felszámolási jelentés vonatkozásában a 2014. november 7. napján kelt iratában felperes2 hitelező felvilágosítást kért arról, hogy a 16.509 eFt-ot milyen jogcímen fizette ki a felszámoló. Észrevételezte, hogy a hitelezői igényt megalapozó jogviszonyban az adós kezes volt, ezért az általa teljesített fizetés az egyenes adóssal szemben érvényesíthető, a közbenső jelentés azonban nem szolgáltat adatot arra, hogy a felszámoló intézkedett volna az összeg egyenes adóssal szembeni érvényesítése érdekében. Hiányolta az cég4-vel szemben fennálló 1,5 millió Ft összegű követelés vonatkozásában is a hatékonyabb felszámolói fellépést.
- [8] Az alperes 2015. május 7-én készítette el a módosított felszámolási közbenső mérleget. 2015. május 22. napján tett észrevételeiben felperes2 hitelező sérelmezte, hogy a Cstv. 49/D. §-a

alapján a felszámoló a bank részére kifizetett 16.509.000 Ft összeget a közbenső mérlegben nem szerepeltette a cég2 adóssal szembeni követelésként, és a követelés érvényesítése érdekében két év alatt nem tett jogi lépést. Az cég4 vonatkozásában kérte a felszámolót, adjon számot arról, hogy milyen lépéseket tett a követelés behajtása érdekében.

- [9] Az alperes az észrevételekre tett, 2015. augusztus 24. napján kelt iratában úgy nyilatkozott, hogy az cég4-vel szemben fennálló 1.528.067 Ft követelés behajtását folyamatosan forszírozza, végrehajtási eljárást kezdeményezett, csatolta a végrehajtási lapot, és jelezte, hogy a követelést a hitelezőre javasolja engedményezni. Előadta, hogy az adós kezesi helytállásából eredően a banknak teljesített 16.509.000 Ft kifizetést csak a közbenső mérleg fordulónapját követően érvényesítette a cég2 felé, ezért nem szerepel a mérlegben; csatolta az erre vonatkozó 2015. június 17. napján kelt felszólítást. A követelést a hitelezőre javasolta majd engedményezni.
- [10] Az alperes kérelmére 2015. május 19. napján a közjegyző az cég4 kötelezettel szemben 1.778.067 Ft és járulékainak megfizetése iránt fizetési meghagyást bocsátott ki, amely 2015. június 11. napján jogerőre emelkedett. A felszámoló kérelmére a közjegyző végrehajtható okirata alapján név2 önálló bírósági végrehajtó előtt indult végrehajtási eljárás.
- [11] A bíróság a 74. sorszámú, 2015. november 5. napján jogerős végzésével hagyta jóvá a közbenső mérleget.
- [12] Az alperes 2015. november 17-i fordulónappal – 2015. november 30. napján - terjesztette elő a zárómérleget, zárójelentést és vagyonfelosztási javaslatot. 2015. december 16. napján tájékoztatta a hitelező a bíróságot a 2015. július 6. napján kelt engedményezési szerződésről, amely alapján a bíróság a jogutódlást megállapította. Az alperes a módosított felszámolási zárójelentést 2016. június 18. napján terjesztette elő, amelyben egyebek mellett rögzítette, hogy az cég4-vel szemben fennálló 1.528.067 Ft követelést nem tudta behajtani, ezért végrehajtást kezdeményezett. A cég2 a kezesi helytállásból eredő 16.509.394 Ft tartozására vonatkozó fizetési felszólítására nem válaszolt, a követelés sorsa bizonytalan. A módosított zárójelentésben az alperes javasolta az adós pénzeszközéből 3.804.427,- Ft kifizetését, cég3-vel szemben fennálló 1.528.067 Ft és a cég5-vel szemben fennálló 16.509.394 Ft követelés felosztását a felperes javára.
- [13] A bíróság a 2016. július 26. napján kelt 2/I.Fpkügyszám3. számú végzésével a felszámolási eljárást befejezte, az adóst megszüntette. A bíróság az adós gazdálkodó szervezet vagyonát, az adós 3.804.427 Ft pénzeszközét, továbbá az cég4-vel szemben fennálló 1.528.067 Ft és a cég2-vel szemben fennálló 16.509.394 Ft követelést a vagyonfelosztási javaslatnak megfelelően, a „d” kategóriás követelésének részbeni kiegyenlítéseként a felperes részére adta át. Kötelezte a felszámolót, hogy a végzés jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a fenti követelések érvényesítéséhez szükséges dokumentumokat adja át a felperes részére. A végzés a 2016. október 18. napján jogerőre emelkedett. Az alperes 2016. november 15. napján intézkedett a felperes részére a pénzeszköz kifizetéséről és elektronikus levélben érdeklődött a felperes kézbesítési címéről, amelyet felperes 2016. november 18. napján közölt.
- [14] A név3, belterület helyrajzi szám1 hrsz. ingatlan az adós tulajdonát képezte, szétválás címén került 2009. december 14. napján a cég5 1/1 tulajdonába. 2016. május 25. napján a cég6 adásvételi szerződés útján szerzett az ingatlanon tulajdonjogot. Az ingatlanra 2010. június 18. napján a név4 javára keretbiztosítéki jelzálogjogot jegyeztek be 180.000.000 Ft kölcsön erejéig, amelyet a 57.000.000 Ft összegű keretbiztosítéki jelzálog mellett, a név4 javára fennálló vételi és elővásárlási joggal együtt 2016. május 30. napján töröltek.
- Az adós 1/1 tulajdonát képezte az helyrajzi szám2. hrsz. alatti ingatlan, amelyet 2009. március 20. napján apport útján szerzett. Az ingatlan szétválás jogcímen 2009. december 14.

napján került a cég5 1/1 tulajdonába. 2016. május 26. napján adásvétel címén az ingatlan tulajdonjogát a cég7 szerezte meg. A tulajdonszerzéssel egyidejűleg a 2010. június 18. napjától fennálló 180.000.000 Ft összegű, név4 javára bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjogot törölték.

- [15] A felperes 2017. június 26. napján fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett a cég2-vel szemben a vagyonfelosztási javaslatban felosztott követelés érvényesítése végett. 2017. szeptember 14. napján a közjegyző a cég2. kötelezettel szemben 500.000 Ft és járulékainak megfizetése iránt bocsátott ki fizetési meghagyást, amely 2017. október 6. napján emelkedett jogerőre. A felperes kérte a végrehajtás elrendelését, a végrehajtási eljárásban a végrehajtó megállapította, hogy az adós bankszámlával, gépjárművel, ingatlannal nem rendelkezik, a követelés behajthatatlan, ezért az eljárás szünetel.
- [16] A cég2 felszámolását a bíróság az Fpkügyszám4. számú végzésével elrendelte; kezdő időpontja 2018. október 8. napja volt. A cég2. vagyona a várható felszámolási költségekre sem volt elegendő, ezért a felszámoló egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatása iránti kérelmet terjesztett elő. A bíróság a felszámolási eljárást az Fpkügyszám5/20. számú – 2020. március 5. napján jogerős – végzésével fejezte be.
- [17] Az cég4. fizetésképtelenségét a bíróság Fpk.ügyszám6/12. szám alatti végzésével állapította meg, annak kezdő időpontja 2015. december 7. napja volt. Az cég4-vel szemben az adós hitelezői igényét az alperes határidőn túl jelentette be 1.716.147 Ft „d” kategóriájú és 16.670 Ft összegű „f” kategória regisztrációs díj követelésként.
- Az cég4 felszámolási eljárásban a bíróság a 7.Fpk. ügyszám7 számú, 2018. augusztus 8. napján jogerős végzésével hagyta jóvá a felszámolási zárómérleget és vagyonfelosztási javaslatot, a „d” kategóriájú hitelezői igényeket 100 %-ban, míg az „f” kategóriájú hitelezői igényeket 0,139 %-ban egyenlítette ki a vagyon felosztásával.
- [18] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 18.037.461 Ft és késedelmi kamati, valamint 901.873 Ft ügyvédi munkadíj és 1.082.247 Ft peres eljárási illeték megfizetésére.
- [19] Előadta, hogy az alperes 2013. július 5. napján kelt leveléből szerzett tudomást arról, hogy a Bank élt a kielégítési jogával és az adós óvadéki számlájának egyenlegét beszámított a cég2 lejárt tartozásába. A nagy összegű követelés érvényesítése érdekében az alperes közel két év alatt semmilyen jogi lépést nem tett, csak 2015. június 17. napján intézett fizetési felszólítást a cég2 felé. A mérlegadatok szerint a cég2 jelentős vagyonnal rendelkezett, a vagyona meghaladta a kötelezettségeit, így jó esély lett volna a követelés érvényesítésére. A követelést a felszámoló a 2016. január 15. napjával elkészített felszámolási zárómérlegben tüntette fel. 2016. október 18. napján emelkedett jogerőre a bíróság befejező végzése, amely kötelezte az alperest a követelés érvényesítéséhez szükséges dokumentumok 15 napon belüli átadására. E kötelezettségének az alperes 2016. november 21. napján kelt levelében hiányosan tett eleget, a követelés érvényesítéséhez szükséges érdemi iratokat nem adta át. Ez időszak alatt a cég2 2016. május 26. napján értékesítette a tulajdonában álló ingatlanokat, eszközvagyona 0 Ft-ra csökkent. A cég2 vonatkozásában a felperes által kezdeményezett végrehajtási eljárásban a végrehajtó a követelést behajthatatlannak minősítette. Az alperes kárt okozott azzal az eljárásával, hogy nem lépett fel 2013. júliusa és a felszámolási eljárás befejezése közötti időszakban a követelés érvényesítése érdekében.
- Az cég4-vel szemben fennálló 1.528.067 Ft követelés vonatkozásában a felszámoló 2 év alatt semmilyen jogi lépést nem tett, csak 2015-ben tett intézkedéseket a követelés érvényesítése érdekében. Az érintett időszakban a mérlegadatok szerint az cég4 jelentős vagyonnal rendelkezett. Az alperes az cég4 felszámolási eljárásában az adós „d” kategóriájú hitelezői

igényét 40 napon túl jelentette be, az eljárás jogerős befejezésével a felperes követelése nem térült meg, ezáltal a felszámoló a felperesnek kárt okozott.

- [20] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Állította, hogy az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn, nem állapítható meg mi volt alperes jogellenes magatartása, az, hogy a felperesnek mikor és mekkora összegű kára keletkezett, valamint az okozati összefüggés sem. A felszámoló a Cstv. szabályait maradéktalanul betartva járt el és eleget tett a Csőd- és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban Cstv.) 48. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségének.

A felperes a követelés elfogadásakor tisztában volt azzal, hogy a követelés kifejezetten bizonytalan, ezt ugyanis a felszámolási zárójelentés is rögzítette. A felperes nem jelezte az alperes részére, hogy az iratátadás késedelmesen és hiányosan történt volna. Nem okozott kárt a felperesnek, mivel a felperes bejelentett hitelezői igényéből - engedményezés folytán - 16.509.000 Ft megtérült. A keresetösszeget is vitatta. Kiemelte, hogy a cég2 felszámolásának elrendelésekor a felperes már a cég2 hitelezője volt, de nem jelentkezett be hitelezőként a felszámolási eljárásba.

- [21] A cég4-vel szembeni követeléssel kapcsolatban arra utalt, hogy a közbenső jelentésben jelezte, hogy az lassan, de részletekben eleget tesz fizetési kötelezettségének. Hivatkozott arra, hogy 2014. január 27-től 2014. július 14-ig 4 alkalommal szólította fel a céget a teljesítésre, majd fizetési meghagyásos eljárást, illetve végrehajtási eljárást kezdeményezett vele szemben. Az cég4 felszámolási eljárásban a 40 napon belüli hitelezők körében megtérült volna felperes követelése, feltételezés.

- [22] A felperes a válasziratában kiemelte, hogy az eredetileg érvényesíthető követeléssel azonos összegű a felszámoló által okozott kára. A hitelező a végrehajtás során szerzett tudomást arról, hogy a cég2 semmilyen vagyonnal nem rendelkezik, így a felszámolási eljárásba bejelentkezés csak újabb felesleges költségeket rótt volna a rá. Az cég8 vonatkozásában arra utalt, hogy a felszámoló mulasztása az is, hogy a hitelezői igénybejelentését 40 napos határidőben nem tette meg, ezzel elzárta a hitelezőt a kielégítés esélyétől.

- [23] Az alperes viszontválaszban a cég2 ingatlanai vonatkozásában arra hivatkozott, hogy 2016. május 26. napján, eladásukkal egyidőben a keretbiztosítékú zálogjogokat is törölték. A kezési teljesítést követően az ingatlanok vonatkozásában a zálogjog törvény alapján, részleges kielégítés hányadában szállt át az adósra. Az ingatlanok eladására és a terhek törlésére a felszámolási zárójelentés után került sor, ezért a felszámolónak nem volt tudomása az ingatlanok eladásáról. A törlési engedély kiadása csak a kezes, illetőleg a jogutódja hozzájárulásával történhetett volna meg. A felszámoló felé ilyen irányú megkeresés nem érkezett. Hivatkozott a készfizető kezes szerződés 8. pontjában írtakra is. Megalapozatlannak tartotta azt a felperesi feltételezést, hogy a kezési teljesítéssel érintett, zálogjoggal biztosított követelés is megtérült volna az adásvétel kapcsán.

Az cég8 vonatkozásában kiemelte, hogy a 2013. és 2014. évi mérlegadatok alapján 2013. december 31. napján az cég4 fizetéseképtelen volt, az eszközállományának egy része követelésből állt. 2014. évi mérlege és eredménykimutatás szerint az cég8 eszközállománya jelentősen csökkent, tartozása jelentős mértékben nőtt és csak még több veszteséget termelt. Az cég4 felszámolási zárójelentéséből és a felszámolási eljárást befejező végzésből megállapítható, hogy összesen 15.754.383 Ft összegű hitelezői igényt vettek nyilvántartásba és 983.304 Ft összegű követelést osztottak fel, a 40 napos határidőn belül 1 db „d” kategóriás hitelezői igényt jelentettek be. Határidőn belül előterjesztett felperesi igény esetén a követelés „d” kategóriában, arányosítás okán csak részben térült volna meg, akkor is kizárólag követelés formájában.

- [24] A beavatkozó a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

- [25] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 801.000 Ft, a beavatkozónak 300.000 Ft perköltséget.
- [26] A Cstv. 1. § (3) bekezdése, a Cstv. 46-49. §-ai, köztük a Cstv. 48. § (1) bekezdése, a Cstv. 54. § (1) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése alapján vizsgálta a kereset megalapozottságát, azt, hogy az alperes eljárása a felszámolótól elvárható gondos eljárásnak megfelelt-e. Rögzítette, hogy a felszámoló felelőssége felróhatóságon alapuló felelősség, vizsgálni kell a felszámoló saját feladatkörébe tartozó kötelezettségét teljesítette-e vagy megsértette-e, figyelemmel a felszámolási eljárás céljára, a hitelezők követelésének érdekében történő eljárásra. Vizsgálta ezért, hogy az adós vagyont képező követelések érvényesítése során az alperes megfelelő eljárást tanúsított-e. Kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felszámoló a Cstv. 48. § (1) bekezdését megsértve, jogellenesen járt el a felszámolás időszakában az adóst megillető követelések érvényesítése során. Utalt arra, hogy a Cstv. 48. §-a nem mondja ki, hogy a felszámoló a követelések érvényesítését milyen határidőben köteles teljesíteni, így az eset összes körülményeit vizsgálva állapítható meg, hogy a felszámoló a tőle elvárható módon és határidőben érvényesítette-e az adós követeléseit.
- [27] Rámutatott arra, hogy a 2/I.Fpkügyszám3. számú végzéssel a felperesre engedményezett követelés érvényesíthetőségének hiánya akkor adhat alapot az alperes kárfelelősségének megállapítására, ha a követelés érvényesíthetőségének lehetősége az alperes felszámoló jogszabálysértő eljárása, mulasztása miatt szűnt meg.
- [28] Rögzítette, hogy a cég2 hitelszerződésből eredő tartozását a név3i helyrajzi szám1 és az helyrajzi szám2. hrsz ingatlanokra az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett keretbiztosítéki zálogjog biztosította. Az adós gazdálkodó szervezet kezesként 16.509.394 Ft-ot teljesített. A Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján az ingatlanra bejegyzett keretbiztosítéki jelzálogjog nem szűnt meg, hanem a biztosított követeléssel együtt átszállt a kezesre, vagyis az adósra. Az ingatlant terhelő jelzálogjog átszállásának az ingatlan nyilvántartásba való bejegyzés nem feltétele; az eredeti jogosultat kielégítő kezes a jelzálogjogot a törvény rendelkezése alapján az ingatlan nyilvántartáson kívül szerezte meg.
- [29] Utalt arra is, hogy a kezesi szerződés 8. pontja a kezes részére átszálló jogokkal szemben elsődlegességet határozott meg a bank részére, így a kezesre átszállt követelés teljesítésének akadályát képezte a bank felé fennmaradó tartozás kielégítésének hiánya.
- [30] A fentiek alapján azt a következtetést vonta le, hogy az alperes azzal, hogy az ingatlan nyilvántartásban nem kérte feltüntetni - deklaratív jelleggel - az adóst megillető zálogjogot, jogszabályt nem sértett, ilyen kötelezettsége nem volt, figyelemmel a kezesi szerződés 8. pontjára is.
- [31] Rámutatott azonban arra, hogy az alperes annak ellenére, hogy 2014. november 7. napján jelzést kapott a cég2-vel szemben érvényesíthető követelésről, egy felszólítást bocsátott ki 2015. június 17. napján, egyéb bírósági peres vagy nemperes eljárást illetőleg más behajtásra irányuló eljárást nem kezdeményezett. Az elsőfokú bíróság ezért megállapította, hogy a felszámoló a cég2-vel szemben fennálló követelés behajtása során nem a tőle elvárható módon járt el, késedelmesen intézkedett az esedékessé vált követelés behajtása iránt.
- [32] Kifejtette ugyanakkor, hogy önmagában az a tény, hogy a cég2 a mérlegadatokat szerint vagyonnal rendelkezett, nem igazolja kétséget kizárólag azt, hogy az adott időpontban fizetőképessé volt, illetőleg a követelésének kifizetésére hajlandó lett volna, ez csupán nem bizonyított feltételezés.
- [33] A Pécsi Ítéltábla BDT.2016.3556. számú eseti döntésében foglaltak alapján kiemelte, hogy a bíróságnak a felszámolási eljárás befejezésekor az adós be nem hajtott követelését – és nem

annak piaci értékét, vagy várhatóan megtérülő összegét – kell felosztani, ennek megfelelően kerül sor a cég2, illetőleg az cég4 vonatkozásában is a követelés felosztásáról való rendelkezésre. A követelés felosztása tárgyában a bíróság felhívása ellenére a felperes kifogást nem terjesztett elő, a 101. számú végzéssel szemben a felperes fellebbezéssel nem élt. Utalt arra, hogy a zárómérlegből, illetőleg a jogerős 101. számú végzéséből is kitűnt, hogy a cég2, illetőleg az cég4 vonatkozásában fennálló követelések bizonytalan megtérülésű követelések, amiről a felperes tudott.

[34] Megállapította, hogy az alperes az iratok megküldése tekintetében a felszámolótól elvárható magatartást tanúsította.

[35] Kifejtette, hogy a Cstv. 40. § értelmében a hitelező keresetet indíthat a szerződés megtámadása iránt, azonban a keresetőségi jog a hitelezői minőséghez kapcsolódik. Azáltal, hogy a felperes a cég2. felszámolási eljárásába hitelezőként nem jelentkezett be, nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének. Nem tett meg ugyanis mindent a követelés érvényesítése érdekében és ezáltal elzárta magát attól, hogy a cég2 tulajdonát képező, keretbiztosítéki jelzáloggal terhelt ingatlanok vonatkozásában a jogát érvényesítse a Cstv. 40. §-ában meghatározott keretek között.

[36] Az cég4 felé fennálló követelés vonatkozásában rögzítette, hogy az cég4-vel szembeni felszámolási eljárásában az alperes a határidőn túli igénybejelentéssel nem a felszámolótól elvárható magatartást tanúsította, önmagában az cég4 mérlegadataiból azonban nem vonható le a fizetési hajlandóságra, illetőleg a teljesítésre vonatkozó következtetés, tekintettel arra is, hogy a 2013. december 31. napján a 2013. évi mérlegadatok alapján e cég fizetésképtelen volt, majd 2014. évben a mérlegadatok tovább romlottak.

[37] Kiemelte, hogy az cég4 vonatkozásában előterjesztett zárójelentésben a felszámoló összesen 983.304 Ft követelés felosztására tett javaslatot. A követelések vonatkozásában a zárójelentésben arra utalt a felszámoló, hogy az adósok a tartozásukra vonatkozó felszólító levelet átvették, nem reagáltak, a velük szemben fennálló követelést nem vitatták és nem is fizették meg. A bíróság a 2018. augusztus 8. napján jogerős 54. sorszámú végzésével az cég4 felszámolási eljárását befejezte, az adóst megszüntette és a „d” kategóriás hitelezői igények részbeni kiegyenlítése érdekében a 983.304 Ft be nem hajtott követelést rendelt felosztani a hitelezők között.

Az cég4-vel szemben fennálló követelés a felosztani kért követelést meghaladta, több határidőn belül előterjesztett „d” kategóriás követelés volt az cég4 felszámolási eljárásában, így a követelések felosztásával részben nyert volna kielégítést a felperes követelése, amely önmagában nem igazolja kétséget kizáróan, hogy az megtérült volna.

[38] Utalt arra, hogy a követelés is a vagyon részre, amelynek összege akkor változik kárrá, ha megszűnik az adóssal szembeni érvényesíthetősége. Az cég4. vonatkozásában is akkor keletkezett a hátrányos eredmény, amikor a cég felszámolását a felperesi követelés kielégítése nélkül befejezték. A felperes a bizonyítási érdekre történő felhívás ellenére a kár bekövetkezésének időpontjára nyilatkozatot nem tett, mértéke vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a kár a meg nem térült követelése.

[39] Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az alperes jogellenes magatartása és a keletkezett eredmény között az ok-okozati összefüggés fennállása sem állapítható meg.

A cég2 vonatkozásában azért, mert a kezesi teljesítés alapján több alanyú kötelelem jött létre, és az adósra a követelés, valamint annak biztosítékai a törvény erejénél fogva átszálltak. Az ingatlan értékesítése a zárómérleg előterjesztését követően történt. A felperes a cég2. elleni felszámolási eljárásba hitelezőként nem jelentkezett be, így elzárta magát a Cstv. 40. §-ában, a hitelező részére keresetőségi jogot biztosító perek megindításától, továbbá a cég2 vonatkozásában a követelés behajtása iránti eljárást az iratok kézhezvételétől követően hét

hónappal kezdte meg. Az cég4 vonatkozásában pedig azért, mert nem igazolt, hogy a felszámoló a közzétételtől számított 40 napos határidőn belüli hitelezői igénybejelentése esetén a felperes követelése megtérült volna, hiszen azon felszámolási eljárásban is egy bizonytalan megtérülésű követelés részbeni felosztásával nyerhetett volna a hitelezői igénye kielégítést.

- [40] Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést.
- [41] Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, azonban abból helytelen jogi következtetéseket vont le.
- [42] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesnek felróható mulasztás az, hogy a követeléseket késedelmesen érvényesítette, ennek ellenére nem látta megállapíthatónak az okozati összefüggést a károkozó magatartás és a kár bekövetkezte között.
- [43] Álláspontja szerint a felperes a kártérítési felelősség 1959. évi IV. törvény 339. §-ában rögzített mindhárom törvényi feltételének fennállását bizonyította. A károkozó jogellenes magatartása az alperes részéről a követelések érvényesítésének elmulasztása volt akkor, amikor azok még érvényesíthetőek lettek volna. Az alperes késlekedésének eredménye, hogy az adós tényleges vagyona olyan szintre csökkent, amelynek következtében a felperes a felszámolás során felosztott vagyonból csak értéktelen vagyonelemeket vehetett át ahelyett, hogy tényleges értékkel bíró vagyont kapott volna.
- [44] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, mert nem fejtette ki, hogy az okozati összefüggés fennállását miért nem látta megállapíthatónak.
- [45] Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság indokolásának azt a megállapítását, hogy önmagában az, hogy a cég2. a mérleg adatok szerint vagyonnal rendelkezett nem igazolja kétséget kizáróan azt, hogy az adott időpontban fizetőképessé volt, illetőleg a felperes követelésének kifizetésére hajlandó lett volna, ez csupán feltételezés lehet és nem bizonyított. A felperes álláspontja szerint önmagában az, hogy a cég2. vagyonnal rendelkezett bizonyítja azt, hogy a követelés érvényesítésére sor kerülhetett volna, ezzel ellentétes bizonyíték vagy adat ugyanis a perben nem merült fel. Arra hivatkozott, hogy a felszámoló alperesnek az elsőfokú bíróság által megállapított késlekedése azzal járt, hogy a kielégítés fedezete eltűnt, abban az időszakban, amikor a felszámolónak jogszerűen érvényesítenie kellett volna a követelést és az még rendelkezésre állt. Előadta, hogy a kár összege nem feltételezésen, hanem bizonyítékokon nyugvó következtetésen alapul, a nyilvánosan elérhető pénzügyi adatok szerint ugyanis a cég2-nek a követelést meghaladó vagyona volt.
- [46] Kifejtette, hogy nem mentesíti a felszámolót a kártérítési felelősség alól az sem, hogy a követelést bizonytalanaként jelölte meg, hiszen a követelés pont azért vált bizonytalaná (valójában nem bizonytalaná, hanem értéktelenné), mert az alperes felróható magatartása miatt a követelést korábban nem sikerült valódi értékkel bíró vagyonná konvertálni.
- [47] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes terhére róta, hogy a cég2. felszámolási eljárásában hitelezőként nem jelentkezett be, így elzárta magát a Cstv.40. §-a szerinti perek megindításától, illetve, hogy a cég2. vonatkozásában a rá engedményezett követelés behajtása iránti eljárást csak az iratok kézhezvételét követő 7 hónappal kezdte meg. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ezzel a felperes terhére olyan késedelmet rótt, amelynél jóval súlyosabb mulasztás terhelte az alperest azzal, hogy az alperes mulasztása jogszabályi kötelezettség megsértését is jelentette, illetve, hogy olyan hivatalos személy mulasztása volt, aki a követelések érvényesítésével hivatásszerűen foglalkozik.

- [48] Fenntartotta azt az álláspontját is, hogy az alperes a károsodásához az által is hozzájárult, hogy a cég2. tulajdonát képező helyrajzi szám3 és helyrajzi szám4 helyrajzi számú ingatlanok tekintetében a cég9. jelzálogjogát az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyeztette be.
- Utalt arra is, hogy a jelzálogjog érvényesítése körében is mulasztás terheli a felszámoló alperest, ugyanis jóval a felszámolás jogerős befejezését megelőzően törölték a hitelező bank jelzálogjogát, és értékesítették az ingatlanokat, a felszámoló azonban nem tett érdemi lépéseket a bank jelzálogjogának a törlése ellen sem, ezáltal ismételtén gyengítve a felszámolás alatt álló társaság jogos követeléseinek érvényesítését és veszélyeztetve a hitelezői igények megtérülését.
- [49] Az cég4.-vel szembeni követeléssel kapcsolatban szintén arra utalt, hogy az alperes az cég4.-vel szemben sem lépett fel kellő időben és kellő eszközökkel a követelés megtérülése érdekében. Vitatta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy nem igazolt az alperes jogellenes magatartása és a felperes kára közötti okozati összefüggést. Arra utalt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete előre kimondta, hogy az cég4. felszámolása során megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés esetén azok a követelések, amelyeket a felperes esetlegesen megkapott volna bizonytalanok voltak, így nyilvánvalóan nem értek volna semmit, tehát a felperesnek kára ebből a késedelemből nem származhatott. Ez az okfejtés azonban ellentétben áll a cég2.-vel szembeni követeléssel kapcsolatos indokolással, amely a felperesnek azt rója fel, hogy bár a rendelkezésre álló adatokból láthatóan érvényesíthetetlen a rá engedményezett követelés, azt hitelezői igényként nem érvényesítette a cég2.-vel szembeni felszámolási eljárásban.
- [50] Utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság ugyan rögzítette a tényállásban, hogy az cég4. felszámolási eljárásában a „d” kategóriai hitelező igények 100 %-os mértékben, az „f” kategóriai hitelezői igények pedig 0,139 %-os mértékben térültek meg követelések felosztásával, azt még sem vizsgálta, hogy a felperes az időben bejelentett hitelezői igénnyel mekkora megtérülést realizálhatott volna, az indokolásban csak annyit írt, hogy bizonytalan megtérülésű követeléssel nyerhetett volna kielégítést.
- [51] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes nem igazolta a kártérítés valamennyi konjuktív feltételének fennállását és azt is, hogy az alperes jogellenes magatartása és a kár bekövetkezése közötti okozati összefüggés nem állapítható meg.
- [52] A cég2.-vel szemben fennálló követelés vonatkozásában előadta, hogy a felperes feltételezése, hogy a cég2. részéről a követelés teljes mértékben megtérülhetett volna, a felperes azonban a bizonyítási érdekére történt felhívását követően sem terjesztett elő bizonyítási indítványt e körben.
- [53] Előadta, hogy a kezesi teljesítéssel érintett zálogjogot mindkét ingatlan vonatkozásában zálogjogot előzték meg, ezért megalapozatlan és bizonyítatlan az a felperesi feltételezés, hogy a kezesi teljesítéssel érintett zálogjoggal biztosított követelés is térült volna az adásvétel kapcsán, különös figyelemmel a kezesi szerződés 8. pontjára is.
- [54] Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy azzal, hogy a felperes nem jelentkezett be hitelezőként a cég2. felszámolási eljárásába a felperes lemondott a cég2.-vel szembeni követelés érvényesítéséről, amely önmagában kizárta azt, hogy az alperes kárt okozzon a felperes számára.
- [55] Az cég8- Kft-vel szemben fennálló követelés vonatkozásában szintén helytállónak tartotta azt az elsőfokú ítéleti megállapítást, hogy nem igazolt az okozati összefüggés. Egyetértett azzal a megállapítással, hogy nem bizonyított, hogy a közzétételtől számított 40 napos határidőn belüli igénybejelentés esetén a felperes követelése megtérült volna. Véleménye szerint az

cég4. felszámolási iratanyagából az állapítható meg, hogy a felperes követelése biztosan nem térült volna meg, tekintettel arra, hogy a 40 napos határidőn belül bejelentett hitelezői igények vonatkozásában sem történt pénzkifizetés. A 15.754.308 forint összegű nyilvántartásba vett hitelezői igény között mindösszesen 983.304 forint összegű követelést osztottak fel, 40 napos határidőn belül bejelentett „d” kategóriás hitelezői igény összesen 1 db volt, amely szerinte önmagában kizárja, hogy a felperes követelése megtérülhetett volna.

[56] A beavatkozó a fellebbezésre nyilatkozatot nem tett.

[57] A fellebbezés nem megalapozott.

[58] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás irataihoz csatolt, a név. „f.a.” felszámolása tárgyában a Kaposvári Törvényszék előtt Fpk.ügyszám8 számon folyamatban volt eljárás iratai alapján kiegészíti azzal, hogy 2016. május 27. napján a név1 engedményező és a cég10 engedményes engedményezési szerződést kötött. Az engedményezés előzményeként rögzítették, hogy a név1, mint hitelező és a cég2., mint adós között 2010. június 17. napján F1Aügyszám1 szerződésszám alatt rulírozó hitelszerződés, 2010. június 17. napján GAügyszám szám alatt több devizás hitelszerződés és 2016. június 17. napján ügyszám9 szám alatt megállapodás (hitelszerződés) jött létre. E szerződések biztosítékai között szerepelt a perbeli, a cég2. tulajdonát képező ingatlanokat terhelő keretbiztosítéki jelzálogjogok és egyebek mellett a ügyszám11 számú 2010. június 17. napján kelt készfizető kezesi szerződés is, amelynek kötelezettje a cég9. adós volt. Az engedményezési szerződés 2.3. pontja rögzítette, hogy a szerződéskötés napján az engedményező banknak az adós cég2.-vel szemben az említett hitelszerződések alapján mindösszesen 82.546.385,75 forint követelése állt fenn (Fpk.ügyszám10. számú iratok).

[59] A 2015. július 6. napján kelt, a keresetlevélhez F/21. szám alatt mellékelt engedményezési szerződéssel felperes2 hitelező, mint engedményező a cég9.-vel szemben a Kaposvári Törvényszék előtt 2/I.Fpk.ügyszám12 számon folyamatban lévő felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett 22.000.000 forintos hitelezői igényét és járulékait Felperes1 engedményesre engedményezte.

[60] A cég9.-vel szemben a Kaposvári Törvényszék előtt 2/I.Fpk.ügyszám12 számon folyamatban volt felszámolási eljárásban a keresetlevélhez F/17. számon mellékelt, engedményezéssel módosított felszámolási zárójelentést az alperes 2016. január 15. napján készítette el, és 2016. január 18. napján nyújtotta be a Kaposvári Törvényszékre, kérve annak jóváhagyását (2/I.Fpkügyszám25. számú irat).

[61] Az cég4. „f.a.” céggel szemben a Kaposvári Törvényszék előtt 7.Fpk.ügyszám13 számon folyamatban volt felszámolási eljárásban a bíróság a 2018. július 11. napján kelt 54. sorszámú végzésével a felszámolási eljárást befejezte, az adóst megszüntette. A végzés szerint az adós vagyona 727.976 forint záró pénzkészletből, 83.153 forint vagyontárgy értékesítésből és behajtott követelésből álló bevételből és 983.304 forint be nem hajtott követelésből állt, amelyből a bíróság a felszámoló díjazásaként 709.109 forintot készpénzben rendelt kiutalni, az „a” kategóriás hitelező igényére 100%-os megtérülésként 117.700 Ft pénzeszközt rendelt kiutalni. A be nem hajtott követelésből összesen 300.000 forint értékű követelést az egyetlen „d” kategóriás hitelező igénye 100%-os kiegyenlítéseként adott át, a fennmaradó 683.304 forint be nem hajtott követelést a kilenc „f” kategóriás hitelező között felosztva adta át, annak 0,139%-os mértékű kiegyenlítéseként, vagyoni fedezet hiányában a további hitelezői igények kielégítésére nem került sor.

A végzés indokolása szerint a „d” és „f” kategóriás hitelezői igények kielégítése behajthatatlan követelések átadásával történt (7.Fpk.ügyszám13/54. végzés).

A másodfokú eljárásban 2021. szeptember 8. napján Felperes1 felperes a Kaposvári Törvényszék 2/I.Fpkügyszám3. számú végzésével részére átadott, az cég4.-vel szemben

fennálló 1.528.067 Ft, és a cég2-vel szemben fennálló 16.509.394 Ft követelését felperes2ra engedményezte. E szerződés és a felperes kérelme alapján a Pécsi Ítéltábla a Gf.V.40.018/2021/13. számú végzésével a perben a jogutód perbelépését engedélyezte, a jogelődöt a perből elbocsátotta.

- [62] Az így kiegészített, irányadó tényállás szerint a cég9. és a név1 között létrejött kezesi szerződés 8. pontja azt rögzítette, hogy amennyiben a bank a szerződés alapján a kezesektől részben kielégítést kap, a kezes az ebből eredően az adóssal szemben esetlegesen keletkező megtérítési igényét a bank követelésével szemben alárendelten kezeli, azaz nem érvényesíti addig, amíg a banknak a szerződésből eredően az adóssal szemben követelése áll fenn. Megállapodnak abban is, hogy a szerződésből eredő kötelezettségek egyéb biztosítékaival akkor is a kezeset megelőzően kereshet kielégítést a bank, ha azok a törvény erejénél fogva a kezesre részlegesen átszállnak.
- [63] Az engedményezéssel módosított felszámolási zárójelentés az alperes 2016. január 15. napján készített el és 2016. január 18-án kérte annak jóváhagyását a bíróságtól, amelyre 2016. július 26. napján került sor a Kaposvári Törvényszék 2/I.Fpkügyszám3. számú végzésével.
- [64] A fentiekből megállapítható, hogy a módosított felszámolási zárójelentés elkészítését követően (2016. május 27-én is) 82.546.385,75 forint tartozása állt fenn a cég2. adósnak a név5 szemben, amelyre tekintettel a kezesi szerződés 8. pontja alapján a cég9. kezes vagyonából megtérült követelésrész tekintetében a kezes a bankot megelőzően nem érvényesíthetett igényt a felszámolási zárójelentés előterjesztéséig (2016. január 18.).
- [65] Nem terheli ezért az alperes felszámolót mulasztás a Cstv. 48.§ (1) bekezdése alapján, hiszen a felszámolási zárójelentés előterjesztéséig a cég9. "f.a." kezesnek a cég2. adóssal szembeni megtérítési igénye nem vált esedékessé, tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 78. pontjában, hogy az alperes nem a felszámolótól elvárható magatartást tanúsította, amikor késedelmesen intézkedett az esedékessé vált követelés behajtása iránt.
- [66] A fentiek alapján az alperes a cég2-vel szembeni követelés érvényesítésével kapcsolatban károkozó magatartást nem tanúsított, s az alperes magatartása és a felperest ért kár közötti az okozati összefüggés sem áll fenn, így az alperes kártérítési felelőssége a Cstv.54.§ (1) bekezdése folytán irányadó 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése alapján nem állapítható meg.
- [67] Az cég4-vel szemben fennálló követelés tekintetében is egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete indokolásával abban a körben, hogy az alperes mulasztása és a felperest ért kár közötti okozati összefüggés ebben az esetben sem állapítható meg.
- [68] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy Cstv. 48.§ (1) bekezdése alapján mulasztás terheli az alperest, nem a tőle elvárható magatartást tanúsította, amikor a cég9. cég4.-vel szemben fennálló „d” kategóriás követelését a 40 napos határidőn túl jelentette be.
- [69] A felperest e körben ért kár tekintetében azonban a kiegészített tényállás alapján az állapítható meg, hogy amennyiben a felszámoló a cég9. „f.a.” „d” kategóriájú követelését 40 napon belül bejelentette volna az cég4. felszámolási eljárásában, e követelés csak részlegesen térült volna meg, behajthatatlan követelés felosztása formájában.
- [70] Az cég4-vel szembeni késedelmes igényérvényesítés és a felperest ért kár közötti okozati összefüggés megállapíthatóságához a perben a felperesnek bizonyítania kellett volna azt is, hogy ha az alperes felszámoló az cég4. felszámolási eljárásában a cég9. „f.a.” követelését határidőn belül bejelenti, úgy az behajtható lett volna, ezt azonban a felperes nem bizonyította, a rendelkezésre álló felszámolási iratok ezzel éppen ellentétesek.

- [71] A fentiekre tekintettel ebben a körben nem állapítható meg, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben érte kár a felperest, ennek hiányában pedig a Cstv.54. § (1) bekezdésére és az 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdésére figyelemmel ugyancsak nem állapítható meg az alperes kártérítési felelőssége.
- [72] Az indokolás fentiek szerinti módosításával ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp.383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [73] A másodfokú bíróság a Pp.83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban pervesztes felperest az alperes másodfokú perköltségének viselésére, amelynek mértékét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg. A pervesztes felperes a Pp.101. § (1) bekezdése alapján köteles a költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2022. január 12.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró